

TRƯỜNG THPT CHUYÊN NGUYỄN TRÃI

ĐỀ THI THỬ ĐẠI HỌC LẦN III – NĂM HỌC 2012-2013

Môn: NGỮ VĂN – Khối: C

Thời gian làm bài: 180 phút (không kể thời gian giao đề)

Câu 1: (2 điểm)

Suy nghĩ của anh (chị) về đoạn kết vở kịch “Hồn Trương Ba, da hàng thịt” của Lưu Quang Vũ.

Câu 2: (3 điểm)

Nhà văn Võ Hồng có lời khuyên “Ta hãy học theo cách của dòng sông, gặp núi thì đi vòng”. Còn tổng thống Mỹ Lincoln cho rằng “Tuy rằng có nhiều lối đi, ta hãy đi theo những lối không có dấu chân người”.

Suy nghĩ của anh(chị) về những ý kiến trên.

Câu 3: (5 điểm)

Trong truyện ngắn “Những đứa con trong gia đình”, Nguyễn Thi nêu lên một quan niệm “...*Chuyện gia đình ta cũng dài như sông, mỗi thế hệ phải ghi vào một khúc. Rồi trăm con sông của gia đình lại đổ về một biển, mà biển thì rộng lắm..., rộng bằng cả nước ta và ra ngoài nước ta*”.

Anh (chị) hãy làm rõ sự tiếp nối dòng sông truyền thống gia đình của những người con trong truyện ngắn này.

-----**Hết**-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên thí sinh:.....

Số báo danh:.....

TRƯỜNG THPT CHUYÊN NGUYỄN TRÃI
ĐÁP ÁN - THANG ĐIỂM
ĐỀ THI THỬ ĐẠI HỌC MÔN VĂN- LẦN III- KHỐI C- Năm học
2012-2013.

Câu 1	1.Đoạn kết diễn ra trong khung cảnh: "<i>vườn cây rung rinh ánh sáng</i>". Cu Tị hồi sinh và mẹ con đoàn tụ, đưa bé đang ôm chầm lấy mẹ, còn người mẹ thì cuống quýt vuột ve đưa con. Đó là hạnh phúc trong trẻo, cảm động mà Trương Ba đã mang đến cho mẹ con chị Lua.	0,25điểm
	- Khẳng định phẩm chất của một Trương Ba luôn biết quan tâm đến những người xung quanh. - Cái chết về thể xác không phải là điều đáng sợ nhất vì hồn Trương Ba được trở về với không gian quen thuộc gắn với con người ông.	
	2. Trương Ba xuất hiện qua lời dẫn chuyện: "<i>giữa màu xanh cây vườn(...)chập chờn xuất hiện</i>", rồi Trương Ba lên tiếng với vợ "<i>tôi vẫn ở liền ngay bên bà đây, ngay trên bậc cửa nhà ta, trong ánh lửa bà nấu cơm,con dao bà rẩy cỏ.....Không phải mượn thân ai cả, tôi vẫn ở đây trong vườn cây nhà ta,trong những điều tốt lành của cuộc đời, trong mỗi trái cây cái Gái nâng niu</i>"	0,25 điểm
	- Đây là lời văn,lời nói thấm đẫm cảm xúc thương yêu, quý mến người thân. - Bộc lộ niềm hạnh phúc của Trương Ba khi được gần gũi bên những người thân, được sống là chính mình, được sống có ích trong cuộc đời. - Mặc dù giờ đây hồn Trương Ba không có thân xác trú ngụ. Chỉ là cái bóng chập chờn mờ ảo,vô hình, lại là lúc sự hiện diện của Trương Ba nhiều nhất, thường trực nhất.	
	3. Trương Ba xuất hiện qua đoạn đối thoại giữa cái gái và Cu Tị: "<i>Cây na này, ông nội tớ trồng đấy</i>", qua hành động của cái gái vùi hạt na xuống đất để: "<i>cho nó mọc thành những cây mới. Ông nội tớ bảo vậy. Những cây sẽ nối nhau mà lớn khôn. Mãi mãi</i>".	0,25 điểm
	- Hai đứa trẻ ngây thơ trong trắng gieo trồng những hạt giống mới bằng thái độ nâng niu trân trọng, biểu tượng cho sự nối tiếp, tiếp tục nuôi dưỡng những điều tốt đẹp. Những cây lớn khôn mãi mãi: Những điều tốt đẹp sẽ được nối dài và nhân lên. Từ đó gọi lên cảm nhận về sự bất tử của hồn Trương Ba.	
	- Dù ông nội đã chết hẳn về thể xác nhưng trong lòng đứa trẻ ông nội đã hoàn nguyên kì diệu về tâm hồn. Trương Ba đang sống một sự sống khác- sự sống bất diệt trong trái tim trẻ thơ.	
	4. Ý nghĩa của đoạn kết. - Mang đặc điểm của bi kịch kết thúc bằng cái chết từ đó khẳng định, đề cao chất nhân văn trong lễ sống. Ý nghĩa sự sống nhiều khi không phải ở sự tồn tại sinh học mà chính là sự hiện diện của ta	0,75 điểm

	trong suy nghĩ trong nỗi nhớ của những con người còn sống. Về đẹp tâm hồn có đời sống dài lâu và bất tử so với thể xác. Tâm hồn cao khiết của Trương Ba vẫn có mặt trong nỗi hoài niệm, mỗi cuộc đời đang sống. - Được sống làm người quý giá thật, nhưng được sống đúng mình, sống trọn vẹn những giá trị mình vốn có và theo đuổi còn quý giá hơn. Sự sống thật sự có ý nghĩa khi con người được sống tự nhiên, hài hoà giữa thể xác và tâm hồn. Hạnh phúc của con người là chiến thắng được bản thân, chiến thắng sự dung tục, hoàn thiện được nhân cách và vươn tới những giá trị tinh thần cao quý. - Thể hiện chất trữ tình, chất thơ trong kịch của Lưu Quang Vũ..	
Câu 2	1. Giới thiệu vấn đề nghị luận: Vấn đề thành công và con đường đến với thành công 2. Giải thích ý kiến (0.5 đ) a. Lời khuyên của nhà văn Võ Hồng. Giải thích từ <i>học</i>, hình ảnh <i>núi, đi vòng...</i> để chỉ ra: - Học theo kinh nghiệm của người đi trước là một cách đi tới thành công. - Không nhất thiết phải lao thẳng vào khó khăn mà có thể chọn lựa một cách giải quyết khác có thể tốn thời gian đòi hỏi sự kiên trì và nhẫn nại nhưng vẫn đạt đến thành công. b. Câu nói của tổng thống Mĩ: - Giải thích các từ <i>lối đi, chưa có dấu chân người</i> để chỉ ra: - Câu nói của tổng thống Mĩ Lin Côn đề cao sự sáng tạo cái mới, không bắt chước người khác và lặp lại những gì đã có. 3. Lí giải (1.5 điểm) 3.1. Vì sao cần học kinh nghiệm của người khác. - Mỗi con người là một cá thể không hoàn hảo, không thể biết hết mọi thứ. Học tập kinh nghiệm của người khác để hoàn thiện bản thân là điều cần thiết. Không một người nào để trưởng thành mà không phải học hỏi. - Khi con đường đi, kinh nghiệm của người đi trước có tính ưu việt hơn sự sáng tạo của ta thì học tập, vận dụng thành tựu của người đi trước là cần thiết. - Có thể học được những bài học về sự thành công. Rút ngắn thời gian tới đích, rút ngắn khoảng cách so với người khác nhanh chóng hơn.	0,25 0,25 0,25 0.5

	- Rút ra bài học từ những thất bại của người khác, tránh những vết xe đổ mà người khác đã đi vào. 3.2. Vì sao không nhất thiết phải lao thẳng vào khó khăn. - Con người có những giới hạn thông thường trong cuộc sống, khi ý thức được những giới hạn của bản thân thì không nên liều lĩnh để tránh những tổn thất không cần thiết. - Con người có sức mạnh lớn nhất là trí tuệ, sự khôn ngoan bởi vậy cần suy xét để tìm ra một con đường đi tốt nhất cho mình và người khác. - Lao thẳng vào khó khăn bề ngoài có là sự dũng cảm nhưng trong nhiều trường hợp đó là cách cư xử cứng nhắc. Biết lựa theo hoàn cảnh là cách cư xử mềm dẻo, đạt đến thành công. 3.3. Vì sao cần sáng tạo. - Mỗi con người có một năng lực sở trường, sở đoản riêng. Tự chọn phương hướng, cách thức có thể phát huy mặt mạnh, mặt yếu, không lệ thuộc vào người khác, chủ động trong kế hoạch và hành trình thực hiện mục tiêu của mình. - Tìm ra lối đi không có dấu chân người có thể tạo nên sự hứng thú, say mê. - Con người có thể khám phá ra những giá trị của bản thân. Tìm thấy niềm hạnh phúc khi được đóng góp chi cuộc sống. - Giúp cho cuộc sống và con người tiến lên phía trước. Để cuộc sống phát triển cần có những người đi tiên phong, mở đường. <i>Thí sinh chọn lọc và lấy được những dẫn chứng tiêu biểu.</i> 4. Bàn luận (0.75) Mối quan hệ giữa hai câu: tưởng như mâu thuẫn nhưng là sự bổ sung cần thiết cho nhau, khuyên con người có nhiều con đường khác nhau để đạt tới thành công. - Liên hệ, rút ra bài học nhận thức và hành động + Có ý thức cầu tiến, học hỏi. + Tìm tòi, suy ngẫm, sáng tạo để khẳng định mình. + Kết hợp các con đường để đi tới thành công. Tùy từng thời điểm trong cuộc đời mà có những cách lựa chọn khác nhau. Nếu chưa thực sự tự tin vào bản thân thì có thể học theo những kinh nghiệm của người khác. Nhưng cũng cần đột phá sáng tạo để khẳng định bản lĩnh, cá tính riêng	0,5 0,5 0,25 0,5
Câu 3	1. Giới thiệu tác giả, tác phẩm và quan niệm của Nguyễn Thi về dòng sông truyền thống của gia đình. - Nhà văn Nguyễn Thi là nhà văn của mảnh đất và người nông dân Nam Bộ trong chiến tranh. Ông phát hiện ngợi ca phẩm chất của con người Nam Bộ yêu nước căm thù giặc. Phát hiện của Nguyễn Thi còn ở những giá trị truyền thống. - Truyện ngắn Những đứa con trong gia đình viết tháng	0,25

	2.1966. Trong không khí dữ dội của cuộc kháng chiến chống Mỹ, tác phẩm cổ vũ thế hệ trẻ tiếp nối truyền thống anh dũng và phát huy sức mạnh của tuổi trẻ. Tư tưởng ấy được bộc lộ trực tiếp qua lời nói của nhân vật chú Năm. 2. Giải thích quan niệm Gia đình là một dòng chảy của sự sống được tiếp nối qua nhiều thế hệ. Kết nối các thế hệ trong một gia đình còn có những giá trị tinh thần, truyền thống. - Trách nhiệm của tuổi trẻ trong sự duy trì dòng chảy ấy, khẳng định khối đoàn kết dân tộc. 3. Phân tích, chứng minh (4 đ). a. Truyền thống của gia đình. - Lối sống giàu tình cảm - Chịu nhiều đau thương mất mát. Giàu truyền thống cách mạng, yêu nước căm thù giặc. Tinh thần phản kháng trước tội ác của giặc. b. Dòng sông truyền thống hình thành như thế nào. - Thế hệ ông bà xây dựng nền tảng của truyền thống - Đời ba nã và chú truyền thống ấy có diện mạo đầy đủ. Biểu tượng đầy đủ nhất của truyền thống gia đình là nhân vật chú Năm. - Đời con cháu truyền thống ấy được kế thừa và nâng cao. c. Sự tiếp nối truyền thống (2,75 điểm) * Cơ sở tạo nên sự tiếp nối. + Sự giáo dục của mẹ: Lớn thì đi trả thù cho ba. + Sự giáo dục của Chú Năm qua giọng hò, chuyện kể và cuốn sổ truyền thống mà hai chị em có trách nhiệm viết tiếp *. Biểu hiện của sự tiếp nối. - Ngay từ khi còn nhỏ.(0,25) + Hai chị em đã lập chiến công bắn tàu chiến Mỹ trên sông Định	0,25 0,25. 0,5 điểm 2,25 điểm.
--	--	--

	Thủy. + Việt canh gác cho cô bác họp dưới hầm. + Cùng má đi đòi đầu ba và cứ nhè cái thằng quăng đầu ba mà đá. *Khi trưởng thành.(2 điểm). Ý thức: trả thù cho ba, lập chiến công để viết tiếp dòng sông truyền thống. Cả hai cùng xung phong vào bộ đội, cùng nhập ngũ một ngày. + Hành động: cả hai đều sửa soạn cơm cúng má, tiếp nhận lời căn dặn của chú Năm. Hai chị em khiêng bàn thờ má sang gửi nhà chú Năm để đi đánh giặc, hương hoa cam gọi sự hiện hữu thiêng liêng của người đã khuất và thế hệ trẻ đã tiếp nhận những giá trị thiêng liêng ấy. + Trưởng thành về nhận thức: Họ đi đánh giặc với tinh thần “Nếu giặc còn thì tao mất” “ra chân trời góc bể ráng học chúng học bạn. Thù cha mẹ chưa trả sẽ không bỏ về”. + Lập chiến công: Việt tiêu diệt xe bọc thép. Anh bị thương ở chiến trường nhưng ý chí không gục ngã. Một mình nằm giữa chiến trường, hai mắt không còn nhìn thấy gì, toàn thân đau đớn và rỏ máu, người thì khô khốc đi vì đói khát, Việt vẫn ở trong tư thế chờ tiêu diệt giặc: “Tao sẽ chờ mày. Mày có bắn tao thì tao cũng bắn được mày”. *Trăm con sông của gia đình cùng đổ về một biển. Truyện về một gia đình nhưng ta lại cảm nhận được cả một Tổ quốc đang hào hùng chiến đấu. Hình ảnh đơn vị của Việt là biểu tượng cho cả một biển cả của tinh thần đoàn kết và sức mạnh tập thể. Mỗi người có một cá tính riêng nhưng họ yêu thương nhau như trong một gia đình mà Việt là đứa em út. d. Đặc điểm của sự tiếp nối - Chú ý sự kế thừa: Chiến kế thừa mẹ(ngoại hình, sự đảm đang tháo vát, Việt kế thừa ba. - Chỉ ra điểm riêng ở hai chị em. + Chị Chiến: Dáng dấp của một người lớn thực sự, khỏe mạnh xốc vác, đảm đang. + Việt: mới lớn nên còn trẻ con. Tộc ngọc vô tư nhưng không vô	0,5
--	---	------------

tâm	- Sự vươn xa của tuổi trẻ. Họ không chỉ chống giặc trên quê hương, mà chủ động đi lòng giặc đánh, truy kích giặc trên chiến trường. e. Nghệ thuật khắc họa sự tiếp nối dòng sông truyền thống. - Tái hiện hình ảnh gia đình, người thân trong kí ức giống như một nguồn sáng soi đường cho những người con nghĩ suy, hành động. - Xây dựng tình huống Việt bị thương ở chiến trường. những hồi ức đứt nối về gia đình sống lên trong tâm trí. Truyền thống gia đình là thực sự thiêng liêng vì nó đã hiện lên trong một thời khắc thiêng liêng. - Điểm nhìn trần thuật của chính đứa con, để nhân vật tự bộc lộ. Đánh giá chung (0.5). Giá trị của sự tiếp nối khiến dòng sông truyền thống không ngừng chảy. Khẳng định vẻ đẹp, sức sống bền bỉ và sự vận động mạnh mẽ của truyền thống gia đình, truyền thống yêu nước. - Làm nổi bật tinh thần đoàn kết và sức mạnh đấu tranh của nhân dân miền Nam trong kháng chiến chống Mỹ - Làm tỏa sáng chủ nghĩa anh hùng cách mạng.	0,25
-----	--	------

*** Lưu ý:**

- Chỉ cho điểm tối đa những bài đủ ý, diễn đạt rõ ràng, trong sáng, giàu cảm xúc.
- Bố cục bài viết của học sinh có thể linh hoạt song phải hợp lí, logic.
- Những bài có những ý hay, phát hiện không nằm trong đáp án có thể được thưởng điểm.

**Người ra đề và soạn đáp án.
Đinh Thị Ngọc Vân**